

A Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal Növény-, Talaj- és Agrárkörnyezet-védelmi Igazgatóság felhívása az amerikai szőlőkabóca elleni védekezésre

A megyei kormányhivatalok növény- és talajvédelmi igazgatóságai által végzett felderítés alapján az országban több helyen (Csongrád, Békés, Heves, Borsod-Abaúj-Zemplén, Győr-Moson-Sopron, Baranya, Bács-Kiskun, Somogy megye) megjelent a **szőlő aranyszínű sárgaságát** okozó *Candidatus Phytoplasma vitis* (más néven Grapevine flavescence dorée, FD) fitoplazma **vektora az amerikai szőlőkabóca** (*Scaphoideus titanus*) L1-es, egyes megyékben az L2-es fokozatú lárvája. Hazánkban az amerikai szőlőkabócát 2006-ban, míg a FD betegséget 2013-ban észlelték először.

A rendkívül veszélyes FD terjedése megakadályozható az amerikai szőlőkabóca elleni eredményes védekezéssel.

Erre legalkalmasabb időszak, amikor a lárvák elérték a harmadik, negyedik fejlődési fokozatot (L3-L4). Ez általában közvetlenül a szőlő virágzása utáni időszakra esik.

Az online elérhető károsító monitoring rendszerben térképi felületen nyomon követhető az egyes lárvafokozatok észlelésének helyei, amely alapján a védekezések ütemezhetőek.

A rendszer megtalálható:

<https://karositemonitoring.nebih.gov.hu/Terkepek/AmerikaiSzolokabocaMap.aspx>

Azokban a **termő ültetvényekben**, amelyekben az előző tenyészidőben kimutatták az amerikai szőlőkabóca jelenlétét, kifejezetten ajánlott **a lárvák ellen védekezni** a nagyobb fertőzésveszély miatt.

A **szaporítóanyag előállító területeken** (törzsültetvények és faiskolák) a vektor elleni **védekezés kötelező**, függetlenül attól, hogy előfordul-e a kabóca a területen vagy sem.

A védekezésre több – a szőlőmolyok ellen is engedélyezett – rovarölő szer alkalmazható (pl. tiametoxam, lambda-cihalotrin, deltametrin, béta-ciflutrin, klórpifosz-metil, klórpifosz stb. hatóanyagú permetező szerek).

Rövid ismertető az amerikai szőlőkabócáról:

Az **amerikai szőlőkabóca** (*Scaphoideus titanus*) Észak-Amerikából származó egynemzedékes kártevő. Fő tápnövénye a szőlő, amelynek a levélfonákán szívogat.

Az amerikai szőlőkabóca tojás alakban, a kétéves cseren telet át, ahová a nőtények a tojásokat a foszló kéreg alá helyezik el. A **lárvák kelése** időjárástól függően elhúzódó, **május közepétől egészen július első dekádjáig tarthat**. Öt lárvastádium után **az imágók** az időjárás függvényében **július elejétől–közepétől jelennek meg** és egészen szeptember végéig, október elejéig, illetve a fagyokig megfigyelhetőek. A **rajzáscsúcs** időjárástól függően **július vége–augusztus közepe közötti időszakra esik. Jelentős gazdasági kárt** közvetett módon **a karantén fitoplazma terjesztésével okoz**. Fertőzött növényállományban a fiatal, L1-L2-es lárvák táplálkozásuk során már képesek felvenni a fitoplazmát. Az egyedek fertőzőképessége kb. 4-5 hét múlva alakul ki, bármilyen fejlődési stádiumban vannak is, és egész életük során fertőzőképesek maradnak.

A kórokozóval, az amerikai szőlőkabóccával valamint a védekezéssel kapcsolatos információk elérhetők a NÉBIH alábbi honlapján:

https://www.nebih.gov.hu/szakteruletek/szakteruletek/noveny_talajvedelmi_ig/szakteruletek/nov_eg/neukarositok/neu_karositok_fd.html

Budapest, 2014. május 27.

NÉBIH

Növény-, Talaj- és Agrárkörnyezet-védelmi Igazgatóság